

PRENOVA KINODVORANE V VEČNAMENSKO GLEDALIŠKO DVORANO

Uvodoma povzemamo besedilo Janeza Balazica in Duše Škof, ki sta še pred začetkom del zastavila bistvene kakovostne lastnosti nekdanje Novakove kinodvorane ter utemeljevala potrebo po njeni preobrazbi v osrednji kulturni hram mestne občine.

S celovito prenovo smo obnovili in funkcionalno revitalizirali objekt kulturne dediščine arhitekta Ferija Novaka (1906–1959) ob starodavni vpadnici, današnji Ulici Štefana Kovača v Murski Soboti, ki od davnin povezuje nemške dežele s Panonijo. Gre za sijajno funkcionalistično zasnovo javnoprreditvene zgradbe, ki izrablja urbano danost (lega ob glavni cesti), umeščenost na robu mestnega, nekdanj grajskega parkovnega kompleksa, ki ga prefinjeno prevaja v izvirne prospekcije, poglede v/iz parka in v/iz osrednje kulturne stavbe.

Dana Novakova kakovostna zasnova in slogovno razpoznavni funkcionalistični elementi, izjemna urbana lega, frekventnost ter vpetost v javni prostor zagotavljajo ob kakovostni prenovi murskoso-

boške kinodvorane sodobno opremljeni gledališki dvorani visok funkcionalni in kulturnoinfrastrukturni standard ter mednarodno prepoznavnost.

Novakova »kinodvorana« je v času svojega nastanka Mursko Sobotu vzpostavila kot regionalno kulturno središče. Z njeno prenovo bi tak status Murska Sobotu tudi ohranila, saj bo sodobno opremljena gledališka dvorana v svoji vsebinski zasnovi zagotavljala pogoje za kakovostno kulturno umetniško dejavnost v Murski Soboti in postala eden ključnih nosilcev kulturnega dogajanja v Pomurju.

Takšno dvorano si Murska Sobotu, predvsem pa njena kulturna publika in ustvarjalci, nedvomno zasluži, saj je bila do sedaj edino regionalno središče v Sloveniji, ki ni razpolagalo s primernimi kapacitetami za izvedbo niti srednje velikih, kaj šele večjih kulturnih dogodkov, in ni imelo pogojev za razvoj lastne kulturne produkcije kljub številnim potencialom, ki v pomurskem prostoru nedvomno obstajajo. Mursko

Sobotu namreč zaznamuje geografski, geopolitični, multietnični, večreligijski in s tem tudi multikulturni značaj. Historično potrjeno in dokazljivo je, da se to odraža v celi vrsti ustvarjalnih in kulturnih praks, ki so se v določenih obdobjih (druga polovica 80. in začetek 90. let) kazale v izjemni produkciji, ki je murskosoboški, pomurski in širše slovenski kulturni prostor osmislila s kakovostnimi rezultati (gledališke, gledališko-plesne, literarne, likovne, glasbene in performativne ustvarjalne provenience). Iz ustvarjalnih praks je zrasla zahteva po ustrezni infrastrukturi, kar se je reševalo z obnovo gledališke dvorane v Soboškem gradu leta 1991. Dvorana je sicer začasno zadostila naraščajočim ustvarjalnim potrebam in zahtevam stalnega kulturnega občinstva s ponudbo novih kulturno-umetniških vsebin iz slovenskega in širšega mednarodnega prostora (gledališke in predstave sodobnega plesa, glasbeni, literarni ter multimedijski dogodki), vendar dana kulturna infrastruktura (gledališka dvorana v gradu premore 150 sedežev in oder s površino sedemkrat osem metrov) ni več zadoščala. Zasedenost do sedaj razpoložljivih kapacitet z gostujočimi dogodki je bila tako velika, da je mesto izgubilo prostor za lastno produkcijo, zaradi česar so povsem usahnili tokovi ustvarjalnih moči, predvsem na področju scenskih umetnosti. V sedanjem času v Ljubljani deluje več kot deset akademsko izobraženih in profesionalno angažiranih gledališnikov, doma predvsem iz Murske Sobotu.

S prenovo in rekonstrukcijo ter novo namembnostjo stare kinodvorane vstopa Murska Sobotu v nove dimenzije kulturnega ustvarjanja. Hkrati se v mesto

vnaša nove izzive za ustvarjanje, Murska Sobota pa postaja živahno in čutno čezmejno središče ter tako poskuša vnesti novo, drugačno, sodobno kulturo v ta prostor in nadgraditi dosedanje ponudbo tudi z izobraževalnimi, raziskovalnimi in povsem novimi vsebinami, ki do sedaj niso bile prisotne. Nova gledališka dvorana bo postala konec leta 2010 tudi središče medgeneracijskega dialoga in kulturno stičišče, namenjeno tudi ljubiteljem in ustvarjalcem sodobnih kulturnih trendov.

Velik oder in več sedišč (365) bodo odpravili dve veliki pomanjkljivosti grajske dvorane. Sodobna odrska tehnika, scenska razsvetljava in tonska tehnika bodo omogočale izvedbo različnih vrst kulturnih dogodkov na visoki ravni.

Obnovitvena dela se izvajajo po projektih arhitekta Andreja Kalamarja iz Studia Kalamar. Glavni izvajalec gradbeno-obrtniških del je bilo podjetje Stavbar gradnje iz Maribora. V skladu z zahtevnostjo projekta je pri njem sodelovalo tudi čez dvajset podizvajalcev. Zaradi hude gospodarske krize, ki se je še posebej odrazila v gradbeništvu, smo te težave čutili tudi pri tem projektu. Pri glavnem izvajalcu je v začetku aprila bil uveden postopek prisilne poravnave, ki se je na srečo uspešno končal z 10. septembrom 2010. Mestna občina Murska Sobota je z asignacijami in cesijami v okviru finančnih zmožnosti pomagala vsem podizvajalcem in seveda tudi glavnemu izvajalcu nadaljevati ta projekt, ki bo sicer z manjšim časovnim zamikom zaključen v letošnjem letu. Pričakujemo, da bodo prve kulturne prireditve v novi dvorani konec meseca novembra ali pa v začetku decembra.

Dobavitelj odrske tehnike in scenske razsvetljave je podjetje AVC Group, tonske tehnike družba TSE in notranje opreme LESNINA MG oprema – vsi iz Ljubljane. Izvedbo električnih napeljav za potrebe odrske, scenske in tonske tehnike je izvedlo podjetje EP – Elektro in gradbene storitve iz Šratovcev. Strokovni nadzor nad gradbenimi deli je bil zaupan družbi ZEU iz Murske Sobote, strokovni nadzor nad dobavo in montažo celotne opreme pa samostojnemu podjetju Draga Prosnika iz Maribora.

Vrednost projekta je nihala med

3.914.000 EUR v letu 2007 do čez 5.000.000 EUR v začetku leta 2009. Na račun gospodarske krize in nižjih cen se je vrednost projekta znižala na 3.727.000 EUR v začetku leta 2010. Vrednost projekta bo na koncu znašala okoli 3.600.000 EUR.

Projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) v višini do 1.700.000 EUR, oziroma 85 % upravičenih stroškov. Upravičeni stroški so obsegali stroške gradbenih del, projektne dokumentacije, strokovnega nadzora in informiranja. Glede na nižjo višino upravičenih stroškov od predvidenih bo ustrezno nižji tudi znesek sofinanciranja in bo znašal največ 1.605.491 EUR. Iz državnega proračuna smo za zagotavljanje lastnega deleža iz naslova 23. člena ZFO-1 pridobili še 126.759 EUR. Za sofinanciranje nakupa opreme pričakujemo sofinanciranje

v polovičnem deležu iz naslova sofinanciranja projekta Evropske prestolnice kulture. Glede na stroške opreme bi to znašalo do 700.000 EUR.

Kljub vsem zapletom nam je projekt prenove kinodvorane v objekt, ki bo še dolga leta v ponos Mestne občine Murska Sobota in bo služil za zadovoljevanje kulturnih potreb njenih občank in občanov, uspelo pripeljati v zaključno fazo. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri realizaciji tega projekta, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo. Vsem uporabnikom in obiskovalcem pa želimo, da bi pridobitev v največji možni meri izpolnila njihova pričakovanja, želimo pa jim seveda tudi obilo kulturnih užitkov ob spremljanju kulturnih prireditev v tem objektu.

Štefan Cigan

Foto: Karlo Vratarič

